

(M)ennyit ér az Üzemterv?!

Kiskunhalas térségében lévő fekete- és erdeifenyő-erdőmben két erdőrészt vonatkozásában az elmúlt években kezdeményeztem – a véghasználatot. Látva a két erdőrészt lepusztultságát (fomeszos, nagyfokú záródáshiány, 1., 2. kép) egyedi fatömeg becslést végeztem, melynek eredménye alapján a kitermeléstől elálltam, mert a kihozatal 89 m³/ha-ra tevődött és az ebből nyerhető nettó árbevétel a felújításhoz – még a támogatást is beszámolva – nem volt elegendő.

1. kép

2008. év során az Üzemterv alapján és a két erdőrészt egyedi fatömegbecslés ismeretében – szakembert igénybe véve – újból éves tervet nyújtottam be az illetékes erdészeti szolgálathoz. A kérelem öt erdőrészben véghasználatot tűzött ki, mert további erdőrészt bevonásával úgy véltem, hogy javul az elérhető árbevétel/ráfordítás mutató. Az öt erdőrész bruttó átlag fatömege – melyet az egyedi fatömegbecslés és az Üzemterv adatai határoztak meg – 203 m³/ha-ra emelkedett. Ebből kiindulva 150-160 m³/ha nettó fatömeg árbevételével kalkuláltam.

Az erdészeti szolgálat az engedélyt megadta. A kitermelést megelőzően – a fenti kalkuláció birtokában – vállalkozókat kerestem fel a várható felújítási munkák elvégzésére, árajánlatot kérve.

A kitermelést idegen csapattal végeztem, mindenre kiterjedő írásos szerződés-kötés keretében. A várható árbevételben megítélésem szerint megfelelő értékben sikerült megegyezni, bizonyítva azzal, hogy több erdészeti zrt.-t felkeresve kb. azonos ajánlatot kaptam.

Számítást végeztem, hogy a felújítási költséget fedezi-e a várható árbevétel. Az eredmény megnyugtató volt, sőt némi nyereséggel is kecsegtetett.

A munka elindult. Naponta egyszerű kétszer megjelentem a munkát ellenő-

Kiskunhalas erdőrész	Terület (ha)	Üzemterv bttó (m ³)	EFTB bttó (m ³)	Ténynttó (m ³)	Tény/Terv %
250/C	1,85	595		153	25,7
250/F	0,9	232		26	11,2
250/I	1,8	450	111	121	109
258/I	6,23	1757	600	352	58,6
258/J	4,38	1505		550	36,5
Összesen	15,15	4539	711	1202	39,5

2. kép

rizni s ha a fakitermelő szólt, a sarangba rakott fekete és erdeifenyőt „felvételeztük”. (3. kép)

A kitermelt fa mennyiségét erdőrészenként vezettem. Menet közben már kirajzolódott, hogy a papírforma és a valóság között eltérés mutatkozik, de, hogy ennyire, erre nem számítottam.

A táblázat adatai szerint alakult a kitermelés (a kitermelés nettó értékben, a terv bruttó).

2008 végével a tízéves Üzemterv lejárt. Az illetékesek jelezték az újbóli megrendelés szükségét. Az, hogy az Üzemterv költsége támogatott-e vagy sem, még nem tudni, de kérdem én, mi értelme egy olyan anyagra pénzt költeni (bármilyen szinten), mely a valós értéktől ennyire eltérhet.

Javasolom, hogy a fatömeg és várható fatermelési adatok meghatározásánál az eddig használt segéd táblázatok helyett a termőtájra és e területeken alkalmazott állománynevelési stb. rendszerekre adaptált számítási értékeket kellene figyelembe venni, egyébként ismételtlen csak gyenge használati értékű tervek készülhetnek.

Szarvas László
erdőtulajdonos, erdőgazdálkodó

3. kép